

*Domov důchodců Ústí nad Orlicí
Cihlářská 761, 562 01 Ústí nad Orlicí*

MĚSÍČNÍK

**DOMOVA DŮCHODCŮ
Ústí nad Orlicí**

2. číslo/ Únor 2022

Po přečtení, prosím, předejte dalšímu obyvateli!

Milé čtenářky, milí čtenáři,

V únoru jsme si všichni zvykli na nový rok a smířili se s tím, že jsme zas o rok starší. Sněhu není zatím mnoho, a pokud napadne, radují se z něj hlavně děti. Kdo neholduje zimním sportům, může se stát sněhovým architektem. Nemusí se přece stavět jen sněhulák, ale také třeba iglú, pyramida nebo dravé zvíře. V únoru odlétají havrani, a to už má zima opravdu na mále. A přilétá ten, který *musí na Hromnice vrznout, i kdyby měl zmrznout.*

Únor je poslední zimní měsíc. Jeho název souvisí se slovem „nořit“, protože se led noří, puká a láme.

Užívejte si pohledů z okna, kdy poletují sněhové vločky a vše je aspoň na chvíli bílé a krásně čisté.

Dopřejte si zimního odpočinku s naším Měsíčníkem v ruce, který je plný masopustních informací.

Krásný únor a příjemné počteníčko Vám přeji

Eva Plívová, Dana Matoušková

Vaše sociální pracovnice

Pranostiky na únor

- ✓ Únor bílý, pole sílí.
- ✓ Leží-li kočka v únoru na slunci, poleze v březnu za kamna.
- ✓ Na Hromnice musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout.
- ✓ Masopust na slunci, pomlázka u kamen.
- ✓ Na svatého Matěje do závěje naleje.
- ✓ Netrkne-li únor rohem, šlehne ocasem.
- ✓ Jestli únor honí mraky, staví březem sněhuláky.

Nejvýznamnější svátky

2. 2. Hromnice – svůj název odvozují z hromniček, svíček, které naši předkové zapalovali ze strachu před hromy a blesky. Hromnice otvírají období, které vrcholí rozpustilým masopustem. Oslavy masopustu mají dávnou tradici, už ve středověku chodily průvody masek, jedlo se, pilo a tancovalo. Medvěd patří k nejstarším maskám a téměř nikdy v průvodu nechybí, kobyly musí tvořit dvojice, slamák ze slámy, biřic, kominík, smrčka, plno řemeslníků a hudebníků. Smaží se koblihy, šišky, boží milosti, pečou se koláče, buchty, dekorativní vrkoče, věnce. Popeleční středa zahajuje předvelikonoční půst.

3. 2. Blažej - *Na svatého Blažeje slunce ještě nehřeje.* Blažej je patron větrů.

6. 2. Dorota – *Svatá Dorota stromy sněhem ometá.* Dorota je patronkou zahradníků a květinářů.

14. 2. Valentýn – Tento svátek se u nás neslaví dlouho, ale stal se velmi oblíbeným u mladých a zamilovaných. Správná valentýnka má být anonymní, můžete jí poslat komukoliv, koho máte rádi. Láska a kamarádství, vyslovené tím nejmenším přáníčkem, každého zahřeje u srdce.

24. 2. Matěj – *Svatý Matěj zimu tratí, když netratí, obohatí.* A Prahu obohatí i o první jarní pouť. Svatý Matěj byl jedním z učedníků Krista a poté apoštolem. K jeho atributům patří sekera, byl jí s'at, a podle pranostiky láme ledy. Díky sekeře se stal patronem tesařů a řezníků. Je jediným apoštolem, který je pohřbený ve střední Evropě. Proto je i u nás jeho jméno oblíbené.

ÚNOR

Je podle gregoriánského kalendáře druhý měsíc v roce. Jako nejkratší z měsíců má 28 dní, v přestupném roce 29 dní. Třikrát v historii měl únor i 30 dní. Český název měsíce odvozují jazykovědci od noření se ledových ker do vody (únor = nořiti

se). V mnoha jazycích je název měsíce (anglicky *February*, německy *Februar*, slovensky *Február*) odvozen od latinského *Februarius*, což bylo pojmenování podle očistných svátků februa. Ve starověkém římském náboženství se tyto svátky konaly 15. února. Měsíc únor stejně jako leden v římském kalendáři zpočátku neexistoval. Kalendář měl 10 měsíců, celkem 304 dny a zima byla považována za období bez měsíců. V roce 713 př. n. l. legendární římský král Numa Pompilius do kalendáře začlenil i leden a únor, takže kalendář zahrnoval celý lunární rok. Únor byl v kalendáři poslední, tedy 12. měsíc v roce. Proto se k němu přidávaly nebo ubíraly dny, které dorovnávaly nepřesnosti ve vztahu k tropickému roku. Při přechodu z římského na juliánský kalendář, respektive z lunisolárního na solární, zavedl v roce 45 př. n. l. Julius Caesar pravidelné přidávání dne jednou za 4 roky. Při přechodu z juliánského na gregoriánský kalendář v roce 1582 se tento systém musel doplnit o další pravidlo. Roky, jejichž letopočet končí dvěma nulami, jsou přestupné pouze v případě, že letopočet je dělitelný číslem 400. Roky 1600, 2000, 2400 jsou tedy přestupné a 1700, 1800, 1900 či 2100 jsou nepřestupné. Únor začíná vždy stejným dnem v týdnu jako březen a listopad, s výjimkou přestupného roku. Tehdy začíná ve stejný den jako

srpen. Únor začíná vždy stejným dnem v týdnu jako předchozí červen. Podle židovského kalendáře připadá únor obvykle na měsíce ševat a adar. Astrologicky je Slunce asi první dvě třetiny února ve znamení Vodnáře a zbytek měsíce ve znamení Ryb. V astronomických termínech začíná v souhvězdí Kozoroha a končí v souhvězdí Vodnáře. Únor je také jediným měsícem v roce, ve kterém nemusí nastat měsíční fáze úplněk. Naposled se tak stalo v roce 2018 a znovu bude únor bez úplňku v roce 2037. Totéž platí i o novoluní. Naposled únorové novoluní nenastalo v roce 2014 a znovu se to bude opakovat roku 2033. Během února se na severní polokouli prodlužuje délka dne. Na území České republiky, přesněji na průsečíku 50. rovnoběžky a 15. poledníku, je první únorový den dlouhý okolo 9 hodin a 21 minut. Slunce vychází přibližně v 7.33 a zapadá 16.54 hodin středoevropského času. Poslední den v únoru je delší o hodinu a 35 minut. Slunce vychází okolo 6.45 a zapadá 17.41 hodin.

Při výpočtu úroků podle některých metod se únor bere jako ostatní měsíce, tzn., že má 30 dnů.

Čím se platilo v minulosti

Duhovky – málokdo ví, že za první kovové platidlo na českém území jsou považovány „duhovky“. Šlo o keltské zlaté mince a duhovky jim začali říkat lidé až v pozdějších časech, když je občas našli někde na poli po prudkém dešti, který je omyl a ony se pak třpytily na slunci jako duha a lidé si mysleli, že padají z ní.

Brakteáty – první české mince vydávané přibližně kolem roku 1225 králem Přemyslem Otakarem I. a později Přemyslem Otakarem II. Byly velmi tenké a měly nerovný zvlněný povrch, proto se jim říkalo plecháče. Nedaly se skládat do hromádek, nápisy se brzy ztrácely, jejich výroba musela skončit.

Hodnota: 2 až 4 plecháče = kus sýra, 12 plecháčů = jehně, 120 plecháčů = pytel žita v době hladu.

Denáry – stříbrné mince, jimiž se u nás platilo od poloviny 10. století do 13. století, ale jejich původ sahá do antického Říma. Římská mincovna byla umístěna v chrámu bohyně Juno Moneta. Odtud se odvozují názvy peněz v mnoha evropských jazycích (moneta, money, monnaie, mince).

Hodnota: 1 denár = deset slepic nebo ječmen pro koně na 40 dní.

Tolary – název vznikl z německého názvu Joachimsthaler, tj. „z údolí sv. Jáchyma“ – lokality v krušných horách, kde byly na počátku 16. století otevřeny stříbrné doly. Měly nahradit hodnotu zlatých mincí, pro jejichž výrobu nebylo dost zlata. Označení tolar se velmi rychle rozšířilo po celé německy mluvící oblasti a z názvu „tolar“ (Thaller) se odvozuje označení americké měny dolar.

Groš – platil od roku 1300 až do konce 16. století a ve své době ovládl střední Evropu. Název pochází z latinského grossus, což znamená tlustý, tloušťkou nahradil tehdejší tenký brakteát. Razily se v Kutné Hoře. Groš odpovídal většinou 12 denárům. Větší sumy se počítaly na kopy grošů (60 kusů). Groš se dělil na 12 haléřů.

Hodnota ve 14. století: 2 haléře = jedno vejce, 1 groš = kus másla nebo sýra, 3 groše = sekera, 22 až 55 grošů = kráva.

Hodnota v 15. století: 1 groš = slepice, 1 groš = 18 cihel, 24 až 40 grošů = kráva, 120 grošů = kůň.

Hodnota v 16. století: 1 groš = uzda, 3 groše = hrábě, 5 grošů = kopa vajec.

Zlatý (zlatka, zlaťák) – hovorové označení pro cennou minci. Šlo ale o papírové peníze Habsburské monarchie, které byly v oběhu v období 1750 – 1892, poté je nahradila korunová

měna. Po jejím zavedení se jako zlatka označovala dvoukoruna, rovnala se předchozímu 1 zlatému.

Jedna zlatka = 60 krejcarů.

Krejčary – platily od vzniku Habsburské monarchie roku 1526, byly nahrazeny až haléři (Heller, filér) po roce 1892 se zavedením korunové měny. Souběžně s nimi se používaly také bankocetle – první papírové peníze zavedené na českém území.

Koruna – korunová měna byla v rakouské monarchii vyhlášena v roce 1892 a nahradila dosavadní zlatky. Koruna (Krone, korona) se dělila na 100 haléřů. 10 korun = bývalá 5zlatková bankovka, tak vzniklo dodnes známé lidové označení „pětka“ pro desetikorunu. Po rozpadu Rakouska – Uherska nově vzniklá Československá republika jako jediná v roce 1919 převzala korunovou měnu.

Měli to chytře vymyšlené

Jedním z nejúspěšnějších a současně nejdéle fungujícím platidlem byly „*talley sticks*“ - dlouhé klacíky z vyhlazeného dřeva používané v Anglii od 12. století k placení daní. Talley sticks měly po jedné straně vyřezány nebo vypilovány vroubky, které postupně ukazovaly znehodnocování. Poté, co vroubky vyplnily celou délku klacíku, byl podélně rozštípnut tak, aby

byly vroubky patrné na obou polovinách. Jednu polovinu si král nechal jako opatření proti padělání, druhou vynaložil do ekonomie tehdejší společnosti a tato polovina byla v oběhu coby platidlo až do 18. století.

Masopust – lidové zvyky, tradice a význam masopustních oslav

Když se řekne masopust, lidem se vybaví hlavně pestrobarevné masky, masopustní průvod nebo třeba

karneval. Jen málo z nich však tuší, s jakými tradicemi, zvyky a pokrmy se masopust jako

svátek jídla pojí. Prozradíme vám, jaký je ve skutečnosti význam masopustu, kdy začíná masopust v roce 2022.

Co je to masopust?

Pojem masopust má v dnešní době hned několik různých významů. Většina lidí si pod tímto názvem představí **dlouhé slavnostní období mezi Vánocemi a začátkem postní doby**, které trvá od svátku Tří králů až do Popeleční středy. Jiní pak jako masopust označují **třídenní svátek**, jenž se slaví na konci masopustního období, tedy pouze masopustní neděli, pondělí a úterý.

Jak je patrné již ze samotného názvu, slovo masopust má **původ ve slovním spojení „opustit maso“**. Pravděpodobně se jedná o doslovný překlad románského výrazu, což dokazuje třeba italský název *carnevale*, který vznikl ze slov *carne* neboli maso a *levare* neboli odložit. Do češtiny se pak tento výraz dostal hned ve dvou podobách, a to jako masopust a také jako převzaté slovo karneval.

Zatímco někteří lidé mají dojem, že masopust souvisí se slovem půst, ve skutečnosti jde o pouhou shodu náhod. Výraz půst totiž vznikl ze starohornoněmeckého slova *fasta*, jež znamenalo „být v odříkání pevný“ či „postit se“. Slovo karneval ovšem může pocházet také ze starořímského odkazu na boha Bakcha, tedy z výrazu *carrus navalis*, nebo třeba z francouzského *caramantran* (*carême entrant*).

V dnešní době se můžeme setkat s mnoha různými názvy pro poslední tři dny období masopustu, které se vždy pojí s konkrétním místem nebo oblastí. Že masopustní doba končí, tak naznačuje celá řada výrazů, jako jsou **ostatky**, **vostatky**, **končiny**, **fašank**, **šibřinky**, **voračky**, **voráci** nebo **obecně karneval**. Na severovýchodě Čech, kde oslavy probíhaly pouze poslední den před Popeleční středou, pak převládaly výrazy jako masopustní úterý či masopustní úterek.

Kdy bude masopust 2022?

Spoustu lidí zajímá především to, kdy je masopust v letošním roce a kdy končí masopust 2022. Pokud ovšem znáte ten správný výpočet, **můžete si datum masopustu každoročně odvodit sami**. Zásadní je přitom termín Velikonoc, což jsou (stejně jako masopust) pohyblivé svátky. Velký pátek ovšem pokaždé připadá na první pátek, který následuje po prvním jarním úplňku.

Znáte-li termín Velikonoc, jednoduše si pak již odvodíte datum, na které připadá **Popeleční středa** a následně i jednotlivé masopustní dny. Ačkoliv postní doba oficiálně trvá čtyřicet dnů, z časového hlediska představuje Popeleční středa 46. den před Velikonoční nedělí. Tento fakt vychází ze skutečnosti, že

součástí půstu je také šest nedělí, které se ovšem do postní doby nezapočítávají, jelikož se za postní dny nepovažují.

Jak tedy letos vychází termíny Velikonoc? Důležitou roli hraje pro masopust 2022 datum, na které připadá první jarní úplněk (první úplněk po 21. březnu), podle kterého se pak dá jednoduše vypočítat, kdy budou Velikonoce. Velký pátek v roce 2022 proběhne 15. dubna, v neděli 17. dubna se slaví Boží hod a 18. dubna zase Velikonoční pondělí.

Začátek masopustu tedy samozřejmě jako každý rok připadá na svátek Tří králů, což je 6. leden. Pokud jde o termín masopustu jako takového, masopustní neděle se slaví **27. února 2022**, masopustní pondělí připadá na **28. února 2022** a masopustní úterý vychází na **1. března 2022**. O den později (2. března 2022) pak následuje Popeleční středa.

[Proč se slaví masopust?](#)

Výklad původu masopustních oslav vychází z **tradic římského náboženství**. Ve starověku se totiž začátek nového roku řídil dle vegetačního cyklu přírody a shodoval se s březnovým příchodem jara, který si lidé asociovali s různými božstvy plodnosti. Jedním z opěvovaných římských bohů byl patron vinné révy a hodování jménem Bakchus, podle nějž jsou

zmiňované oslavy dnes mezi lidmi známé jako římské bakchanálie.

Podobně jako bakchanálie však probíhaly i saturnálie oslavující boha zemědělství a sklizně Saturna nebo luperkálie, což byly svátky spojené s pastevectvím, plodností a rituální očišťovnou. Bujaré veselí spojené s příchodem nového vegetačního roku se mimo jiné zapsalo také do civilního řádu, a to jako **oslavy předjaří**, které se později proměnily v masopustní zábavu.

Rej masek a další masopustní zvyky údajně mají svůj **původ v předkřesťanských slovanských obřadech a oslavách konce zimy**. Není tedy náhodou, že se dnes již tradiční zvyky tolik podobají ruskému svátku, který se označuje jako maslenica. Na tyto lidové oslavy později navázala také církev, která nabyla přesvědčení, že pokud masopust nedokáže potlačit, raději by měla tuto tradici převzít a přizpůsobit si ji dle svého.

V Čechách i na Moravě mají masopustní reje a oslavy dlouhou tradici, kterou je možné doložit písemnými **záznamy již ze 13. století**. V těch se můžete dočíst, že se jednalo o lidovou zábavu, kterou se různí mravokárci pokoušeli aktivně potlačit. Nikdy se jim však nepodařilo oblíbenou tradici narušit, jelikož se jednalo o svátek, kterého se účastnili všichni lidé, od těch nejchudších až po tehdejší panovníky.

Už před začátkem první světové války se na území Čech, Moravy i Slezska konaly různé **masopustní obchůzky s maškarami**, které pokračovaly mnoho let. V některých lokalitách pak tato tradice zcela zanikla, zatímco spolu s novým osídlením došlo k zavádění nových zvyků, vznikaly různé folklórní skupiny, které masopustní oslavy organizovaly, a v současné době se masopust celkem hojně slaví jak na vesnicích, tak i ve městech.

Masopust: zvyky a tradice

Masopust v minulosti představoval čas hodování a veselí mezi dvěma různými postními dobami, kdy se lidé měli do sytosti najíst i napít, a byl proto **spojený s různými tanečními zábavami, zabijačkami, oslavami, ale i svatbami**. Pak totiž následoval čtyřicetidenní půst před Velikonocemi, kdy se lidé zříkali jídla, ale i dalších věcí, které pro ně byly v životě zbytečné či postradatelné.

Ačkoliv masopustní období prakticky začínalo již po svátku Tří králů, dnes známe jako masopust české tradice, které se konaly až během posledních tří dnů, tedy od masopustní neděle do masopustního úterý, nebo těsně před nimi.

Tučný čtvrtek

Příprava na masopustní oslavy tradičně začínala již ve čtvrtek před masopustní nedělí. Během tohoto dne se chystalo vše, co bylo následně zapotřebí, jako byly například zabijačky. Vzhledem k tomu, že podle pověr měli lidé v tento den jíst a pít co nejvíce, aby byli celý následující rok při síle, říkalo se mu **tučný čtvrtek** nebo také **tučňák**. Klasickým pokrmem pak bylo knedlo-zelo-vepřo.

Masopustní neděle

Začátek hlavních oslav se konal na masopustní neděli, která se vždy nesla ve **znamení zábavy**, tancovaček, hodování a všeobecného veselí. Někdy se jí proto přezdívalo také neděle taneční, přičemž oblíbené byly především **jalové hody**, které pořádaly ženy. Ty si zaplatily muzikanty i hospodu, aby si zde mohly uspořádat zábavu samy pro sebe.

Masopustní pondělí

Tancovalo se samozřejmě také na masopustní pondělí. Na rozdíl od předchozího dne však tentokrát mezi oblíbené masopustní zvyky patřily **mužovské bály**, které byly určeny pouze pro ženaté a vdané, takže na ně svobodná chasa neměla přístup. Na těchto bálech se při tanci hojně vyskakovalo, jelikož lidé věřili, že jak vysoko selka vyskočí, tak vysoko jí v následujícím roce poroste obilí, len nebo třeba konopí.

Masopustní úterý

Vrcholem masopustních oslav, hodování a všeobecného veselí bylo každoročně masopustní úterý, kdy se na cestu vesnicí nebo městem vydal **tradiční průvod maškar**. Lidé v nejrůznějších maskách obcházeli stavení, přičemž nesměli vynechat žádný dům. Všude se tedy zastavovalo, zpívalo, hrálo, tancovalo, a jelikož nechybělo ani malé pohoštění pro maškary, všichni popíjeli a ochutnávali, co hrdlo ráčilo, díky čemuž se rozpustilost průvodu ještě zvyšovala.

Samotná obchůzka po jednotlivých staveních, ale také dodržování dalších oblíbených tradic vždy záviselo především na místě, kde se masopustní oslavy pořádaly. Loučení s masopustem se někde znázorňovalo průvodem s márami, na nichž byl uložen masopust v podobě figuríny, živé postavy,

nejbujarejší masky nebo třeba jako basa. Před celou vesnicí se následně konal **soud, kde byl masopust odsouzen a veřejně popraven.**

Masopustní zábava pak většinou končila úderem půlnoci, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář nebo někdo z radních vyzval veselící se dav, aby se všichni v klidu rozešli do svých domovů, protože nastala **Popeleční středa a s ní i přísný čtyřicetidenní půst** před blížícími se Velikonocemi. Dříve totiž lidé věřili, že pokud budou v tanci pokračovat i přes půlnoc, objeví se mezi nimi d'ábel, a to nejčastěji v podobě cizince v zeleném kabátku. Na některých místech se **masopust o půlnoci ukončoval „pochováním basy“**, což symbolizovalo skutečnost, že během postní doby si hudebníci na své nástroje nezahrají a na nějakou dobu končí také taneční veselice, nebo dokonce pochováním boha Bakcha. Druhý den ráno se pak ještě naposledy jedly mastné rohlíky s mlékem či kávou, ale oběd už býval přísně postní.

Popeleční středa

Na Popeleční středu lidé **chodili do kostele pro popelec**, což je označení pro znamení kříže, které kněz na čelo uděluje věřícím prostřednictvím posvěceného popela. Tímto dnem také začínalo postní období a na čtyřicet dnů utichalo všeobecné veselí.

Pouze na několika málo místech lidé dodržovali také „**pytlový čtvrtek**“, tedy čtvrtek po Popeleční středě, kdy se dojídaly poslední zbytky z masopustních hodů a všechno se takzvaně spytlovalo.

Masopustní průvod

Masopustní maškary, které na masopustní úterý procházely vesnicí, měly za úkol obejít každé stavení a žertovat na účet hospodáře či hospodyně. Během obchůzky od jednoho domu ke druhému hrála muzika, **při návštěvách se pak zpívalo a tancovalo**. Aby toho nebylo málo, nechyběly ani různé taškařice, vtipné řeči nebo třeba masopustní představení.

Mladí muži také obíhali před každým domem kolečko a nápadité maškary byly odměňovány **výslužkou**, což mohl být například příspěvek do kasičky. Rozdávaly se ale i jiné věci,

jako byly koblihy, koláče, vejce, jablka, obilí, uzené maso nebo třeba kořalka. Taková výslužka se maškaram hodila, protože si na ní buď pochutnaly, nebo

se za ní pilo večer v hospodě.

V různých krajích se pak dodržovaly (nebo dodnes dodržují) různé **humorné zvyky**, které maškary při obchůzce vesnicí praktikovaly. Někde převlečení lidé vtrhávali do domů, kde honili mladé dívky a místní hospodyně, které se poté musely vykoupit. Mezi domy milenců se vysypávaly cestičky pískem a na vrata stavení se malovala srdce. Dalším oblíbeným žertem bylo mimo jiné i vynášení vozů na střechu a stoliček do rybníka.

Masopustní masky

Období masopustu a obzvláště pak masopustní průvod si lidé

spojují především s maškarami, které se vydávaly na cestu vesnicí či městem, aby obveselily místní obyvatelstvo.

Některé z nich se objevovaly každoročně a byly obecně velmi oblíbené. Masopustní průvody se tak rozhodně neobešly bez **medvědáře**, který si na řetězu vedl svého medvěda, jenž během obchůzek tančil s hospodyňkami, aby jim jako symbol plodnosti zajistil dobrou úrodu.

Čím byla maska pitvornější, tím obvykle mezi lidmi budila větší pozornost. Velkým favoritem se proto stala také **kobyła tvořená dvěma osobami**, z nichž jedna představovala hlavu a druhá zadní část těla. Mezi ústřední postavy však patřil i **šašek**, kterého zdobily barevné papírky a špičatá čepice. V ruce pak nesl bič, který sloužil k odhánění lidí bez masek.

Další pro masopust tradiční masky, které se v masopustních průvodech hojně objevovaly, zahrnovaly třeba postavu kominíka se žebříkem, bábu s nůsí, myslivce či hejtmana. Tradiční součástí masopustního veselí ale bývala i **caperda neboli střapatá maska s cepem** a mezi symboly plodnosti patří třeba masky ženicha, nevěsty a cikánky s kočárkem. Mužskou plodivou sílu pak znázorňovaly různé zvířecí maškary, kam

patřil
kůň,
kohout
nebo
čáp.

Krásná je ...

Krásná je noc s oblohou posetou hvězdami.

Krásná je židle, v níž se dobře sedí.

Krásná je bylina, která uzdravuje.

Krásná je květina, která roste jen pro svoji krásu.

Krásná je báseň plná naděje.

Krásný je strom, který se nemusí bát dřevorubce.

Krásná je malba, před níž oněmíte.

Krásný je film, který vás přinutí plakat a smát se zároveň.

Krásná je babička, která umí vyprávět vnoučatům o svých dávných láskách.

Krásná je ta, která miluje své děti jen proto, že jsou.

Krásná je učitelka, která učí děti český jazyk milovat, ne znát.

Krásná je ta, jež se umí smát.

Krásná je ta, která umí plakat.

Krásná je ta, jež nepohrdá slabšími.

Krásná je ta, která umí odpouštět.

Krásná je ta, jež si váží každé vteřiny svého života.

Krásná je čistá řeka.

Krásná je perla, zavěšená na vlásku.

Krásná je myšlenka na lásku.

Trénujeme paměť – Masopustní kvíz

1) Jak se říká masopustu na Moravě?

- a) fašank
- b) báchor
- c) bakule

2) Kdy přesně probíhá masopust?

- a) od Tří králů do Hromnic
- b) od Tří králů až do úterý před Popeleční středou
- c) období vyhlašuje místní arcibiskupství

3) Jednou z tradičních masek masopustu je „klibna“, co znázorňuje?

- a) žida
- b) medvěda
- c) kobyly

4) Ve který den, se dle tradice, pořádaly průvody maškar?

- a) ve čtvrtek
- b) v neděli
- c) v úterý

5) Jaký má masopust původ?

- a) slovanský

- b) křesťanský
- c) židovský

6) Ve který den se obvykle dělaly masopustní zabíjačky?

- a) na Zelený čtvrtek
- b) na Tučný čtvrtek
- c) na Masopustní neděli

7) Jednou z nejstarších masopustních masek je medvěd, co může postava v masce medvěda?

- a) zatancovat si s každou dívkou nebo ženou ve stavení
- b) požádat o kořalku hospodáře
- c) vyválet každou dívku ve sněhu

8) Jednou z regionálních masek je také Brůna, jde o:

- a) slaměnou postavu
- b) masku kohouta s výrazným zobákem
- c) masku koně s podobou žirafy, velblouda nebo kozy

9) Jakou roli plní v masopustním průvodě Rasové?

- a) každého vyšetří a stanoví diagnózu
- b) jako první oslovují obyvatele každého domu
- c) udržují průvod pohromadě

Správné odpovědi: 1a; 2b; 3c; 4c; 5a; 6b; 7a; 8c; 9a.

Smějeme se

Dva maníky zasypala na horách lavina. Najednou ten jeden vidí, jak se k nim blíží záchranářskej pes, bernardýn se soudkem, a tak říká tomu druhému: „**Hele, nejlepší přítel člověka.**”

„**No jo, a nese ho pes!**”

Telefonát na horskou službu: „Jsem vysoko v horách, nevím kde a zlomil jsem si nohu. Už nemůžu dál. Co mám dělat?“

„Nemusíte dělat nic. Náš doktor Vám napíše neschopenku.“

Lucinko, ty jdeš na letošním masopustu za medvídkem? A za co je tatínek?

Jak jsme se měli v lednu

V lednu jsme si plnými doušky užívali společná setkávání v Kavárničce, kterou čeká rekonstrukce a bude pro posezení uzavřena ☹

Zdroje:

<https://www.ztracenekobylky.cz> ›

<https://radimejak.cz/masopust-vyznam-zvyky-tradice/>

<https://www.pranostika.cz/unor.html>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Aunor>

PRANOSTIKY ROKEM KROK ZA KROKEM, Albatros Praha, 2006, Z. Kovaříková, Viola, Lyčková, ISBN 80-00-01989-2

Časopis Darina, Únor 2020. Vydavatelství: Bc. Barbora Rýdlová, U Zahrádek 16, 742 83, Klimkovice. ISSN 2336-4866, MK ČR E 21752. Mediaprint &Kapa spol. s.r.o.Nakladatelství Krásná paní, s.r.o. IČ: 61056952, DIČ: CZ61056952 Evidence: MK ČR E 13501
ISSN 1214-2166.

<https://www.kudyznudy.cz/aktuality/tradicni-masoupust-v-hlinsku>

<https://www.gustoacademy.cz/clanky/detail/masopust>

<https://www.nasepojizeri.cz/semilsko-aktualne/masopust-opet-ovladne-dlaskuv-statek-v-dolankach/?aktualitaId=52240>

<https://pardubice.rozhlas.cz/nase-unesco-6932420/2>

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:MasopustnC3%AD_vnC3%BDslu%C5%BEka_01.jpg

<https://www.hryprodivky.cz/blog/natalka-d/masopust>

<https://obrazky.vysmatej.cz/nejlepsi-obrazky/60-5/2407/#2407>